

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Dětský domov a Speciální školy, Vrbno pod Pradědem, nám. Sv.
Michala 17**

nám. Sv. Michala 17, 793 26 Vrbno pod Pradědem

Identifikátor školy: 610 551 248

Termín konání inspekce: 5. – 8. říjen 2004

Čj.:	n1-1356/04-005136
Signatura:	kn1ny507

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dětský domov a Speciální školy, Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala 17 (dále jen škola) byl zřízen Moravskoslezským krajem, 28. října 117, 702 18 Ostrava, jako příspěvková organizace. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy určuje jako součásti:

- Zvláštní školu
- Pomocnou školu
- Dětský domov
- Školní družinu
- Školní jídelnu

Škola má šest tříd, zvláštní škola (čtyři třídy) se řídí vzdělávacím programem zvláštní školy čj. 22 980/97-22, pomocná škola (dvě třídy) vzdělávacím programem pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22. V době inspekce navštívilo školu 49 žáků. Činnost školy a mimoškolní činnost je obohacena projekty „Kamarádi“, „Čtyřlístek“, „Svět řemesel“, „Abeceda života“, „Bubny proti drogám“.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v součástech zvláštní škola a pomocná škola, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, v době inspekce.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku ve zvláštní a pomocné škole zabezpečuje devět učitelů. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňují tři učitelé, dva mají vysokoškolské vzdělání předepsané pro výuku na základní škole, jedna učitelka (úvazek 0,4) středoškolské vzdělání - obor vychovatelství. Úvazky učitelů respektují jejich kvalifikaci, zkušenosti a zájmy. Výchovná poradkyně nemá předepsané kvalifikační studium, zúčastnila se však řady kurzů a seminářů zaměřených na problematiku výchovného poradenství. Romská asistentka absolvovala pedagogické minimum pro romské asistenty.

Organizace činnosti a provozu školy je upravena Organizačním řádem, Vnitřním řádem, Řádem školy. Na organizační řád navazují organizační směrnice ředitelky školy, které specifikují problematiku dílčích úseků. Systém řízení a organizace školy je promyšlený, účelný a funkční.

Přenos informací uvnitř školy je zabezpečen pomocí pedagogických rad, provozních porad, informačních nástěnek, úředních hodin a osobního jednání. Informace jsou přenášeny spolehlivě a včas.

Rada školy se ve školním roce 2003/2004 se sešla dvakrát. Pedagogická rada byla v uplynulém roce svolána pětkrát. Metodické sdružení učitelů proběhlo ve stejném období čtyřikrát. Činnost poradních orgánů je účelná a napomáhá při dosahování vytyčených cílů.

Výsledky kontrolní a hospitační činnosti jsou projednány s dotčenými pracovníky, ve zjednodušené podobě i na poradách a pedagogických radách. Plnění přijatých opatření a doporučení je průběžně kontrolováno a hodnoceno. Hodnocení pracovníků přispívá jejich profesionálnímu růstu.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřen na prohloubení odbornosti v oblasti práce s mentálně postiženými žáky a žáky ze sociálně znevýhodňujícího prostředí. Tato orientace dalšího vzdělávání odpovídá potřebám a cílům školy.

Cílevědomá, systematická a důsledná práce vedení školy pozitivně ovlivňuje úroveň personálních podmínek a realizaci vzdělávacích programů zvláště i pomocné školy. Celkově jsou personální podmínky hodnoceny jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Dětský domov a speciální školy jsou umístěny ve třech propojených budovách. V současné době se dokončuje rekonstrukce budov. Škola má k dispozici školní hřiště, dvůr, zahradu a pozemek. Pro výuku i mimoškolní činnost jsou využívány tělocvična, cvičná kuchyňka, učebna výpočetní techniky, posilovna, dílna, učitelská a žakovská knihovna. Učebny jsou účelně vybaveny a vkusně vyzdobeny. Vybavení žáků učebnicemi, vybavení kabinetů a učeben pomůckami a audiovizuální technikou umožňuje plnění vzdělávacích cílů.

Škola má zpracován plán rozvoje materiálně technických podmínek, který vychází z analýzy současného stavu a požadavků vyučujících a možností rozpočtu školy. Kontrola využití a stavu učebních pomůcek a vybavení školy probíhá průběžně v rámci kontrolní a hospitační činnosti a jednorázově při inventarizaci. Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je funkční. Výsledkem systematické práce vedení školy je soustavné zlepšování materiálně-technických podmínek.

Širší veřejnost využívá školní tělocvičnu pro různé formy tělovýchovné činnosti. Vzhledem k malým rozměrům vlastní tělocvičny využívá škola pro výuku tělesné výchovy i tělocvičnu Gymnázia Vrbno pod Pradědem.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání umožňují realizovat vzdělávací programy. Celkově jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Učební plán pomocné i zvláště školy je využit bez úprav. Výuka je realizována podle schválených učebních osnov. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mají učitelé zpracovány individuální vzdělávací programy. Pedagogická dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Kontrolní činnost vedení školy je pravidelná a systematická, pozitivně ovlivňuje naplňování učebních dokumentů.

Rozvrh hodin odpovídá požadavkům psychohygieny. Školní řád respektuje práva dětí, provozní řády jsou kvalitně zpracovány pro všechny odborné učebny.

Úkoly výchovného poradenství zabezpečuje v předepsaném rozsahu výchovný poradce. Prevenci sociálně patologických jevů organizuje preventista sociálně patologických jevů. Oba mají zpracován roční plán, který je plněn. O své činnosti podávají zprávu na pedagogických radách. Výchovné poradenství i prevence sociálně patologických jevů jsou integrovány do výchovně vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice, českém jazyce a pracovním vyučování nižšího a středního stupně zvláštní školy

Cíle výuky vycházely ze vzdělávacího programu, přihlížely k aktuálnímu stavu třídy a respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Vyučující mají zpracovány časově tematické plány učiva, které zabezpečují návaznost probíraného učiva.

Pouze jedna vyučující nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, má vzdělání poskytující kvalifikaci pro výuku v 1. - 5. ročníku základní školy. Kvalita výuky tím není negativně ovlivněna.

Uspořádání a vybavení učeben, účelné využití učebních pomůcek a didaktické techniky ve sledované výuce napomáhá dosahování stanovených cílů.

Vyučovací hodiny měly dobře promyšlenou a pestrou strukturu. Použité metody a organizační formy odpovídaly povaze učebního materiálu i aktuálnímu stavu třídy. Součástí vyučovacích hodin byly aktivní činnosti žáků i prvky relaxace. Učitelé respektují individuální vzdělávací potřeby žáků, jejich osobní pracovní tempo a uplatňují individuální přístup.

Základem motivace byl pozitivní vztah mezi učitelem a žáky. Pro motivaci byly využity i prvky hudební výchovy, hrové formy práce a využívání zkušeností žáků.

Ve sledovaných hodinách převládala pozitivní, klidná pracovní atmosféra plná vzájemné důvěry. Učitelé svým působením vytvářeli prostor pro osobnostní a sociální rozvoj žáků, dbali na přesné a jasné vyjadřování žáků, sami jim byli příkladem.

Vyučující sledovali práci žáků a poskytovali jim zpětnou vazbu. K hodnocení využili i klasifikaci ústního a písemného zkoušení. Hodnocení bylo převážně pozitivní, objektivní, spravedlivé a taktní.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice, českém jazyce a pracovním vyučování na nižším a středním stupni zvláštní školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice, českém jazyce a pracovním vyučování na vyšším stupni zvláštní školy

Vyučující mají zpracované časově tematické plány, ve kterých se spojují a prolínají všechny složky předmětu. Příprava učitelů na výuku byla promyšlená po stránce organizační i metodické. Plánované výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd a byly stanoveny v souladu s didaktickými zásadami a individuálním přístupem.

Všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jejich zkušenosti a vztah k žákům pozitivně ovlivňovaly úroveň výuky.

Učitelé měli připravené úkoly pro žáky na tabuli, materiály pro samostatnou práci, funkčně byly využívány pracovní sešity, testy, obrazový materiál, kalkulátory a další pomůcky. Použité učební pomůcky zvyšovaly účinnost a efektivitu používaných metod.

Organizace, metody a formy práce měly ve sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň. Přiměřená pozornost byla věnována i procvičování gramatických pravidel a základních početních operací. Úkoly byly přizpůsobeny individuálním schopnostem a možnostem žáků. Ve všech hodinách bylo žákům umožněno pracovat individuálním tempem, v případě jejich únavy pedagogové zařazovali relaxační chvílky.

Jako významný vnější motivační činitel působí vztah vyučujících k předmětu, jejich odbornost a zkušenosti. Účinná byla motivace zařazováním soutěží, her, a relaxačních chviliek. Časté využívání pochval zvyšovalo aktivitu dětí a posilovalo jejich sebevědomí. V pracovním vyučování vycházela motivace z potřeby fyzických aktivit žáků, seberealizace a snahy vyniknout.

V průběhu sledovaných hodin probíhaly činnosti zaměřené nejen na rozvíjení rozumových schopností, ale i komunikativních a grafomotorických dovedností. Způsob komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem vytvářel příznivé pracovní klima. Žáci měli prostor pro vyjádření vlastního názoru. Vztah učitelů k žákům byl pozitivní, osobnost žáka byla respektována. Atmosféra sledovaných hodin byla příjemná, učitelé nemuseli řešit nežádoucí projevy. Ve všech třídách byla zcela zřejmá důvěra žáků k učitelům.

Při ústním hodnocení i při klasifikaci učitelé respektovali individuální dispozice žáků. Opakovací otázky byly zaměřeny převážně na pochopení širších souvislostí a opíraly se o zkušenosti žáků. Hodiny nepostrádaly závěrečné shrnutí učiva a celkové hodnocení práce žáků vyučujícími. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní a převážně pozitivní. Kontrola sešitů prokázala, že učitelé úkoly a cvičení pravidelně kontrolují, žáci jsou vedeni k práci s chybou.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice, českém jazyce a pracovním vyučování na vyšším stupni zvláštní školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v pomocné škole

Výuka byla sledována v předmětech čtení, psaní, počty, věcné učení, smyslová výchova, pracovní a výtvarná výchova, řečová výchova. Výukové cíle ve sledovaných hodinách vycházely z plánu rozvoje osobnosti dítěte a z individuálních vzdělávacích programů žáků. Stanovené cíle odpovídaly specifickým vzdělávacím potřebám jednotlivých žáků.

Všechny navštívené hodiny byly vyučovány pedagogy, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Při individuálních činnostech s žáky pomáhal vyučujícím asistent. Výuka byla ve všech hodinách věcně a odborně správná.

Uspořádání tříd a jejich vybavení odpovídalo probíhajícím učebním činnostem. Využití učebních pomůcek a audiotechniky zvyšovalo efektivitu používaných metod výuky.

Učitelé využívali různé organizační formy výuky. Používané metody byly v souladu se zvolenou organizací hodiny. Vedly ke koncentraci pozornosti žáků, k získávání a reprodukci poznatků a ke zdokonalování jejich analyticko-syntetické činnosti v oblasti vnímání a myšlení. Pedagogové sledovali naplňování konkrétních individuálních výukových cílů a operativně je přizpůsobovali aktuálním potřebám a možnostem jednotlivých žáků. Vnitřní členění sledovaných hodin umožňovalo prolínání obsahu jednotlivých vzdělávacích předmětů i zařazení relaxace.

Pedagogové v průběhu všech činností rozvíjeli u žáků kladné osobnostní vlastnosti a vzájemné vztahy. Žáci měli vytvořen dostatečný prostor pro vyjadřování názorů, nálad a pocitů. Jejich verbální i neverbální projev byl pedagogy citlivě usměrňován.

Hodnocení žáků respektovalo jejich individuální dispozice. Oceňovalo snahu i vynaložené úsilí jednotlivých žáků a bylo převážně pozitivní.

Průběh a výsledky vzdělávání v pomocné škole jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání ve zvláštní škole jsou zjišťovány pomocí prověrek z matematiky a českého jazyka, analýzou klasifikace vyučovacích předmětů v jednotlivých třídách a hospitacemi. Rozbor výsledků prověrek (frekvence chyb) provádí učitelé. Podle dosažených výsledků upraví další postup ve vyučování. Výsledky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků pomocné školy jsou sledovány a hodnoceny každý měsíc prostřednictvím plánu rozvoje osobnosti a pololetně hodnocením individuálních vzdělávacích programů.

Celkové hodnocení výsledků vzdělávání bylo provedeno na jednáních pedagogické rady a ve výroční zprávě školy.

Všichni žáci, kteří ukončili školní docházku byli přijati na odborná učiliště. Velmi dobrých výsledků dosahují žáci školy v soutěžích zvláštních škol a dětských domovů ve všestrannosti, střelbě ze vzduchovky, vybíjené, stolním tenisu, lehkotletickém čtyřboji (1 žákyně postoupila do národního finále) a florbalu (2. místo dívky a 3. místo hoši - soutěž v rámci kraje).

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech zvláštní a pomocné školy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané pod čj. 14 913/02-21MŠMT dne 30. 4. 2002, s účinností od 13. 12. 2001
2. Výroční zpráva o činnosti školského zařízení Dětský domov a Speciální školy, Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala 17 za školní rok 2003/2004, schválená radou školy dne 10. 9. 2004
3. Rozvrhy hodin všech tříd zvláštní školy a pomocné školy pro školní rok 2004/2005
4. Třídní knihy, třídní výkazy všech tříd a katalogové listy všech žáků zvláštní školy a pomocné školy vedené ve školním roce 2004/2005, ke dni inspekce
5. Osobní dokumentace všech žáků zvláštní školy a pomocné školy ve školním roce 2004/2005, ke dni inspekce
6. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti projednaný pedagogickou radou dne 7. 10. 2004
7. Organizační řád, *Směrnice č. 01/03*, Dětského domova a Speciálních škol, Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala 17, projednaný pedagogickou radou dne 7. 10. 2004.
8. Vnitřní řád Dětského domova a Speciálních škol Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala 17, *Směrnice 02/03* ze dne 28. 3. 2003
9. Řád školy, součást Vnitřního řádu Dětského domova a Speciálních škol Vrbno pod Pradědem, nám. Sv. Michala 17, *Směrnice 02/03* ze dne 28. 3. 2003
10. Zápisy z pedagogické rady ze dne 14. 10. 2003, 20. 11. 2003, 22. 1. 2004, 22. 4. 2004, 24. 6. 2004
11. Zpráva o kontrolní a hospitační činnosti za 2. pololetí školního roku 2003/2004 ze dne 24. 6. 2004
12. Zřizovací listina rady školy čj. RŠ/003/2002 ze dne 16. 5. 2002
13. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků zvláštní školy a pomocné školy s osobními čísly 11 191, 14 231, 28 271, 32 050, 35 500, 38 730, 43 572, 45 541, 47 360, ke dni inspekce.
14. Inspekční zpráva České školní inspekce čj. O-14-06/9797-133 ze dne 30. 9. 1997
15. Protokol ze samostatné kontroly České školní inspekce čj. n1-1498/03-5137
16. Zápisy z jednání metodického sdružení, která proběhla v roce 2004
17. Provozní řád učebny výpočetní techniky ze dne 1. 9. 2003
18. Vnitřní řád školní dílny ze dne 1. 9. 2003
19. Vnitřní řád cvičné kuchyně ze dne 1. 9. 2003

20. Vnitřní řád posilovny ze dne 1. 9. 2003
21. Vnitřní řád školní jídelny ze dne 1. 9. 2003
22. Vnitřní řád tělocvičny ze dne 1. 9. 2003
23. Plán činnosti výchovného poradce ze dne 1. 9. 2004
24. Preventivní program zvláštní školy a pomocné školy na školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňují v plném rozsahu jen dva pedagogičtí pracovníci. Účelným využitím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, hospitacemi a hodnocením je zabezpečen jejich další profesní růst. Cílevědomá, systematická a důsledná práce vedení školy v oblasti řízení a organizace práce vytváří podmínky pro dosahování kvalitních výsledků. Celkově jsou personální podmínky vzdělávání hodnoceny jako vynikající.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání

Promyšlená a soustavná práce vedení školy se promítá i do výrazného zlepšení materiálně-technických podmínek vzdělávání. Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání

Vzdělávání probíhá podle platných učebních plánů a učebních osnov. Použité vyučovací metody a organizační formy přispívají k naplňování učebních osnov. Motivace, interakce a komunikace ve vyučovacích hodinách vytváří příznivou pracovní atmosféru. Žáci projevovali ve sledovaných hodinách zájem o výuku, byli aktivní a ukázněni. Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Vývoj od poslední inspekce

Poslední inspekce proběhla v roce 1997, v roce 2003 byla provedena samostatná kontrola školského zařízení Dětský domov a Speciální školy, Vrbno pod Pradědem. Práce v oblasti personálních podmínek i v oblasti průběhu a výsledků vzdělávání má trvale vysokou úroveň. Nejvýraznější změnu představují zlepšené materiálně-technické podmínky. Rekonstrukce budovy vytvořila příznivé prostorové podmínky pro dětský domov i pro školu.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Vladimír Vocelka	PhDr. Vladimír Vocelka
Člen týmu	PaedDr. Zbyněk Knop	PaedDr. Zbyněk Knop
Člen týmu	Mgr. Ivo Závodný	Mgr. Ivo Závodný

V Bruntále dne 22. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 11. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Danuše Humlová	Mgr. Danuše Humlová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Nádražní 20, 792 01 Bruntál. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října č.117 702 18 Ostrava	2004-11-23	n1-1387/04-005136
Moravskoslezský kraj - Krajský úřad PhDr. Jaroslava Wenigerová, náměstkyně hejtmána, 28. října č.117, 702 18 Ostrava 21	2004-11-23	n1-1388/04-005136
Rada školy Dětský domov a Speciální školy Nám. Sv. Michala 17 793 26 Vrbno pod Pradědem	2004-11-23	n1-1389/04-005136

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.